

Eindexamen

1. Van welke partij en waarom?

d. VVD: volgens de examentekst kijkt de VVD neer op mensen met een uitkering.

De leerlingen kregen een vraag over een tekst van de VVD-website waarin stond dat 'werk boven uitkering moet gaan'. De vraag stelde dat uit die VVD-tekst 'een afwijzende en zelfs neerbuigende houding tegenover mensen die gebruik maken van een sociale uitkering' blijkt. De VVD reageerde boos en ontkende dit ten stelligste. Uiteindelijk is de bewuste examenvraag geschrapt, omdat de persoonlijke opvattingen van de opstellers van een examen op geen enkele manier terug mogen komen in de opgaven.

<http://www.nu.nl/algemeen/1966219/van-bijsterveldt-schrapt-examenvraag-nederlands.html>

Nieuwe karakters

2. Wat is de reden voor de meeste aanpassingen van het traditionele schrift?

c. Het was voor veel mensen te moeilijk om te leren lezen en schrijven.

Het Chinees is voor heel veel mensen moeilijk te leren omdat er zoveel complexe karakters zijn. Door het schrift te vereenvoudigen hoopt men dat meer mensen de taal leren lezen en schrijven. Ook is het met het oog op computergebruik beter om een eenvoudiger Chinees schrift te gebruiken.

<http://roomfordebate.blogs.nytimes.com/2009/05/02/chinese-language-ever-evolving/?ref=asia>

Artikel in NRC (5-5-2009): 'Sleutelen aan de ziel van China'

Achternamen

3. Komen er ook nieuwe achternamen bij?

a. Ja, maar heel zelden.

Een achternaam verdwijnt als er geen nakomelingen zijn, of als iemand daar zelf voor kiest. Zoals bij namen die lastig zijn in het maatschappelijk verkeer: *Pik*, *Kloot* of *Sukkel*. Veranderen kan ook: dat kan via het ministerie van Justitie en kost 487,50 euro. Daarbij probeert het ministerie de nieuwe naam niet te veel af te laten wijken van de oude

door de klinkers aan te passen. Een voorwaarde is wel dat de nieuw gekozen naam nog niet bestaat.

<http://www.meertens.knaw.nl/nfd/>

<http://www.kennislink.nl/publicaties/de-betekenis-van-namen>

Dialect herkennen

4. Hoe hebben ze dit onderzocht?

d. Ze lieten woorden horen en maten de tijd dat de peuter naar een plaatje keek.

Peuters kunnen nog niet duidelijk aangeven of ze een woord begrijpen en of het nieuw voor ze is; daarom kan je hen niet vragen om zelf op een knop te drukken of te knikken. Jonge kinderen luisteren wel liever (en dus langer) naar bekende woorden dan naar onbekende woorden. De onderzoekers maten de tijd dat peuters naar één punt keken terwijl ze hetzelfde woord hoorden, om te onderzoeken of ze woorden uit een ander dialect herkenden.

<http://www.sciencedaily.com/releases/2009/05/090506121159.htm>

<http://www.kennislink.nl/publicaties/peuter-verstaat-al-vreemde-dialecten>

Europese verkiezingen

5. Wat is de naam van deze partij?

c. Pro Brussel.

De nieuwe partij, die opkomt voor de tweetaligheid in Brussel en een tweetalige lijst had willen indienen, heeft uiteindelijk de naam van de lijst een beetje moeten aanpassen om te kunnen deelnemen aan de verkiezingen. Aangezien het verboden is om onder dezelfde naam voor beide talen een lijst in te dienen voor het Brusselse parlement, is gekozen voor de oplossing Pro Brussel (N) en Pro Brussel (F).

<http://www.probruxsel.be/joomla/?lang=dutch>

Een onmogelijke opgave

6. Wat maakte de vertaling zo moeilijk?

d. In het gehele boek wordt de letter 'e' niet gebruikt.

In het Groot Woordenboek van de Nederlandse Taal van Van Dale bevat negentig procent van alle woorden de letter e. Een roman schrijven waarin deze letter niet voorkomt, is dus een hele opgave! Ga maar na: de woorden *de*, *een*, *het* en *en* mag je al niet gebruiken. In het Frans is de situatie wel ietsje beter met de lidwoorden *un* en *la*. Maar *le*, *de* en *ne* maken dat ook in elk Frans boek op iedere pagina de letter e staat. Toch schreef Georges Perec een heel boek waarin geen enkele 'e' te zien was, behalve dan de vier e's in zijn eigen naam.

http://www.trouw.nl/cultuur/boeken/article2760332.ece/Tooi_dit_idioot__mooi_dit_idioom__.html

Star Trek

7. Welk van onderstaande talen is GEEN kunstmatige taal?
a. Afrikaans.

Esperanto is een kunsttaal, speciaal ontworpen om mensen uit verschillende culturen met elkaar te laten communiceren. Het wordt al ruim 120 jaar praktisch toegepast en er zijn zelfs mensen die de taal als moedertaal spreken. Spokaans is door taalkundige Rolandt Tweehuysen bedacht voor zijn fictieve land Spokanië. Elfs wordt gesproken in de boeken van J.R.R. Tolkien. Afrikaans kent veel verschillende invloeden, maar is op natuurlijke wijze ontstaan uit het 17e-eeuwse Nederlands.

<http://www.kli.org/>

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Spokaans>

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Esperanto>

Landenziekte

8. Welke van de onderstaande ziektes bestaat officieel onder deze naam?

b. Engelse ziekte.

Dit is de gangbare naam voor een aandoening van het skelet die ontstaat door een tekort aan kalk, vitamine D en zonlicht. Vroeger kwam de ziekte vrij veel voor in vooral de arme steden van Engeland vanwege slechte voeding. Er bestaan ook andere ziektes, zoals syfilis, die een bijnaam met daarin de naam van een land hebben: de Spaanse ziekte, de Chinese zweer of de Franse ziekte. Deze bijnamen geven vooral blijk van heersende vijandschap tussen landen.

Partners

De Praktijk

natuurwetenschappelijk onderwijs

Mede mogelijk dankzij

Universiteit Utrecht
Faculteit Geesteswetenschappen

studereninleiden.nl

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

De Talenquiz is een initiatief van De Taalstudio en De Praktijk en wordt geschreven door De Taalstudio. De quiz wordt maandelijks gratis verstuurd naar de abonnees en daarnaast verspreid via www.taalstudio.nl, www.kennisnet.nl en www.kennislink.nl. De Taalstudio is volstrekt onafhankelijk in onderwerpkeuze, formulering en verwijzing. Op dit product zijn de Algemene Voorwaarden van de Taalstudio van toepassing.